

เครื่องมือวัดและประเมินผล
“ความสามารถในการอ่าน”
(ฉบับนักเรียน)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
ภาคเรียนที่ ๒ : มกราคม ๒๕๖๑

สถาบันภาษาไทย
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ฉบับที่ ๑ การอ่านออกเสียง

คำชี้แจง (ครูอ่านคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทร้อยกรองที่กำหนดให้ โดยให้อ่านแบบร้อยแก้ว ใช้เวลา ๕ นาที

หยดน้ำเจ้าพระยา

จากหยดน้ำหยดน้อยหลายร้อยหยด

รวมกันหมดเป็นมหาชลาลัย

จากปิงวังยม่านผ่านมาไกล

แล้วรวมไหลกันเข้าเป็นเจ้าพระยา

คือสายเลือดรวมไหลไทยทั้งชาติ

รวมน้ำใจใสสะอาดศาสนา

รวมภักดีสูงส่งองค์ราชา

รวมศรัทธาในเสน่ห์ประเพณี

เจ้าพระยาเรื่อยไหลไม่รู้สร้าง

ไหลแผ่กว้างกว้างไปในทุกที่

โอบถนอมกลมเกลี้ยงเลี้ยงชีวิ

รวมฤดีไทยผองเกี่ยวคล้องกัน

จากหยดน้ำหยดน้อยหลายร้อยหยด

จึงปรากฏเป็นมหานทีขวัญ

ขอความรักเราพร้อมร่วมผูกพัน

นานเท่าวันเจ้าพระยาไหลบ้านอง

ฉบับที่ ๒ การอ่านรู้เรื่อง

คำชี้แจง (ครูอ่านคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้แล้วตอบคำถาม โดยเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง. หน้าคำตอบที่ถูกต้อง ใช้เวลา ๓๐ นาที

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑ - ๒

การรักษาศีลเพื่อบังคับตนเองให้มีระเบียบวินัยในการกระทำทุกสิ่งทุกอย่าง เราต้องนึกว่าศีลนั้น คือ ความมีระเบียบวินัย เดินอย่างมีระเบียบวินัย นั่งอย่างมีระเบียบ กินอย่างมีระเบียบ ทำอะไรก็ทำอย่างมีระเบียบ นั่นถือว่าเป็น คนที่มีศีล ดังนั้นถ้าคนที่ไม่มีความมีระเบียบก็ไม่มีศีล

๑. จากข้อความ “คนที่มีศีล” หมายความว่าอย่างไร

- ก. การบังคับตนเอง
- ข. การปฏิบัติตามหน้าที่
- ค. การปฏิบัติตามผู้ใหญ่
- ง. การรักษาระเบียบวินัย

๒. จากข้อความ “การรักษาศีล” สัมพันธ์กับข้อใดมากที่สุด

- ก. การทำงาน
- ข. การรู้ตนเอง
- ค. ความกตัญญู
- ง. ความประพฤติ

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๓ - ๔

ต้นข้าวและต้นกล้าไปเที่ยวชายทะเลในวันหยุด ขณะที่พวกเขาเดินตามชายหญิงคู่หนึ่ง ก็พบว่าชายหญิงคู่นั้นทิ้งขยะลงในทะเล เด็ก ๆ รู้สึกไม่สบายใจ แต่ไม่กล้าเดินเข้าไปบอก เพราะตนเองเป็นเด็ก พวกเขาคิดอยู่นานจึงตัดสินใจไปบอกเจ้าหน้าที่ที่ดูแลชายหาด ในที่สุดชายหญิงคู่นั้นจึงถูกลงโทษปรับเป็นเงินจำนวน ๒,๐๐๐ บาท

๓. ข้อความนี้ ควรอยู่ในหนังสือประเภทใดมากที่สุด

- ก. ชีวประวัติ
- ข. หน้าที่พลเมือง
- ค. ประวัติศาสตร์ไทย
- ง. แนะนำสถานที่ท่องเที่ยว

๔. ข้อใดคือสาระสำคัญของข้อความนี้

- ก. การเสียค่าปรับ
- ข. การไปเที่ยวทะเล
- ค. การไม่รักษาสิ่งแวดล้อม
- ง. การทำตนให้เป็นประโยชน์

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๕ - ๖

นมอิมทันใจ

ผลิตจากนมโคบริสุทธิ์ ผสมด้วยสารสกัดจากน้ำมันที่มีโอเมก้า วิตามิน และเกลือแร่สูง

สรรพคุณ มีแคลเซียมเสริมสร้างกระดูกและฟันแข็งแรง ปรงแต่งรส กลิ่นน้ำผึ้ง

วิธีใช้ ใช้ดื่มบำรุงร่างกาย

คำแนะนำ ดื่มนมอย่างน้อยวันละ ๑ กล่อง

เลขทะเบียน ยย. ๕๐๑ - ๖๓๘ - ๕๐๐๕

วัน เดือน ปี ที่ผลิต ๑๒/๐๒/๒๕๖๐

วัน เดือน ปี ที่หมดอายุ ๑๒/๐๒/๒๕๖๑

๕. ข้อใดเป็นข้อคิดเห็น

ก. ปรงแต่งรสกลิ่นน้ำผึ้ง

ข. ดื่มนมอย่างน้อยวันละ ๑ กล่อง

ค. แคลเซียมเสริมสร้างกระดูกและฟัน

ง. วัน เดือน ปี ที่หมดอายุ ๑๒/๐๒/๒๕๖๑

๖. ข้อมูลใดสำคัญที่สุดที่ควรนำมาพิจารณาประกอบการตัดสินใจ

เลือกซื้อสินค้าตามโฆษณา

ก. ส่วนผสม

ข. คำแนะนำ

ค. มาตรฐาน ยย.

ง. วัน เดือน ปี ที่ผลิต

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๗ - ๘

เมื่อตอนเที่ยงวันที่ ๕ มกราคมที่ผ่านมา ได้เกิดเหตุไฟไหม้ต้นหญ้าแห้ง และเศษใบไม้ริมถนนในหมู่บ้านอย่างรุนแรง สร้างความเสียหายให้กับทรัพย์สินของชาวบ้าน โดยไฟได้ลุกไหม้อย่างรวดเร็ว เนื่องจากเป็นพื้นที่โล่งมีหญ้า และเศษใบไม้แห้งจำนวนมาก จึงเป็นเชื้อเพลิงติดไฟได้เป็นอย่างดี ประกอบกับมีลมพัดแรง ทำให้เปลวไฟลุกโชน สันนิษฐานเบื้องต้นว่าอาจจะเกิดจากสภาพอากาศแห้งแล้งและร้อนจัด ซึ่งเจ้าหน้าที่จะได้ตรวจสอบสาเหตุที่แท้จริงต่อไป

๗. พื้นที่ลักษณะใดที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดไฟไหม้บ่อยที่สุด

- ก. พื้นที่โล่งและมีลมพัดแรง
- ข. พื้นที่โล่งและมีอากาศร้อนจัด
- ค. พื้นที่กว้างและมีต้นไม้อุดมหนาแน่น
- ง. พื้นที่ที่มีอากาศแห้งแล้งและมีเศษใบไม้แห้ง

๘. จากข้อความนี้ ประชาชนในหมู่บ้านควรปฏิบัติตนอย่างไรเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดไฟไหม้

- ก. ช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม
- ข. เขียนป้ายประกาศเตือน
- ค. รณรงค์การดูแลรักษาป่า
- ง. กวาดเก็บเศษใบไม้ใบหญ้า

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๙ - ๑๑

หลายคนทิ้งบ้านเกิดไปทำมาหากินในเมืองหลวง ซึ่งประเทศไทย มีกรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางของการปกครอง แต่ก็ไม่ได้มีอะไรดีไปกว่า บ้านเกิดของตนเองเลย บางคนมีเหตุผลที่ต้องจากบ้านเกิดของตน เพราะต้องการหางานทำที่ดีกว่า แต่แท้จริงแล้วไม่มีที่ไหนที่ทุกคนจะใช้ชีวิต ได้อย่างมีความสุขเท่ากับบ้านเกิดของตนเอง ตัวอย่างมีให้เห็นจำนวนมาก ที่ผู้คนสามารถทำมาหากินบนผืนดินของตนเองและใช้ชีวิตอย่างมีความสุข หากทุกคนได้หยุดคิดสักนิดว่าเราสามารถสร้างอาชีพของตนเองได้ โดยไม่ต้องทิ้งถิ่นฐานบ้านเกิดก็จะค้นพบชีวิตที่มั่นคง ณ ดินแดนอันเป็น หลักฐานบ้านเกิดของตนเอง

๙. จากข้อความนี้ ข้อใดไม่ใช่ความคิดเห็น

- ก. บางคนมีเหตุผลที่ต้องจากบ้านเกิดของตน
- ข. หลายคนทิ้งบ้านเกิดไปทำมาหากินในเมืองหลวง
- ค. ประเทศไทยมีกรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางของการปกครอง
- ง. หากทุกคนได้หยุดคิดสักนิดว่าเราสามารถสร้างอาชีพของตนเองได้

๑๐. ถ้าผู้ที่อยู่ในชนบททำตามข้อเสนอแนะของข้อความนี้ ผลดีที่ตามมาคืออะไร

- ก. คนในชุมชนจะมีความสุขสบาย
- ข. ทุกคนจะประกอบอาชีพได้อย่างอิสระ
- ค. คนในชุมชนมีอาชีพที่มั่นคงของตนเอง
- ง. ชุมชนจะมีความเท่าเทียมกับเมืองหลวง

๑๑. จากข้อความนี้ผู้เขียนมีจุดประสงค์ให้คนในชนบทปฏิบัติตนอย่างไร

- ก. ประกอบอาชีพในบ้านเกิด
- ข. ต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- ค. เลือกสถานที่ทำงานที่เหมาะสมกับตนเอง
- ง. มีหลักในการแสวงหางานทำในเมืองหลวง

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๒ - ๑๕

โรคเบาหวานเป็นโรคที่เกิดอันดับต้น ๆ ที่คนไทยเป็นกันมาก ผู้ที่เป็นโรคต้องดูแลเอาใจใส่ในเรื่องการบริโภคอาหารเป็นสำคัญ ผู้ที่เป็นโรคนี้อาจจะมีระดับน้ำตาลในเลือดสูงกว่าปกติ ต้องควบคุมอาหารและน้ำหนักให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ผู้ป่วยเบาหวานควรให้ความสำคัญกับอาหารประเภทปลา ซึ่งมีคุณค่าทางอาหารมากไม่ทำให้อ้วนและราคาไม่แพง ปลาเป็นอาหารที่มีไขมันต่ำ ย่อยง่ายและเนื้อปลามีโปรตีนที่มีประโยชน์ต่อร่างกายและสมอง นอกจากประโยชน์ด้านโปรตีนแล้ว ไขมันปลายังมีประโยชน์ช่วยลดความเสี่ยงในการเกิดโรคหลอดเลือดหัวใจอุดตัน ซึ่งเป็นสาเหตุของโรคเบาหวาน การเลือกซื้อปลาตัวใหญ่ จะมีไขมันมากเพราะไขมันปลามีประโยชน์ต่อร่างกายทั้งสิ้น

สำหรับการปรุงอาหารที่ทำมาจากปลาให้มีประโยชน์ที่สุด คือ การต้มหรือึ่ง จะทำให้ได้คุณค่าทางอาหารอย่างครบถ้วน ทั้งนี้ควรมีการบริโภคอาหารที่มีเมนูปลาอย่างน้อย ๒ มื้อต่อสัปดาห์

๑๒. จากข้อความนี้ คำว่า “ลดความเสี่ยง” เป็นผลลัพธ์จากอะไร

- ก. การควบคุมอาหาร
- ข. การลดระดับน้ำตาลในเลือด
- ค. การได้รับประโยชน์จากไขมันปลา
- ง. การต้มหรือึ่งอาหารที่ทำมาจากปลา

๑๓. ข้อเสนอแนะใดสำคัญน้อยที่สุดสำหรับผู้ป่วยโรคเบาหวาน

- ก. การควบคุมน้ำหนัก
- ข. การปรุงอาหารจากปลา
- ค. การเลือกขนาดของปลา
- ง. การเลือกรับประทานโปรตีนจากปลา

๑๔. การปรุงอาหารที่ทำมาจากปลาให้ได้ประโยชน์สูงสุด ควรทำอย่างไร
- ก. ต้ม - นึ่ง
 - ข. ปิ้ง - ย่าง
 - ค. ผัด - ทอด
 - ง. แกง - ลวก

๑๕. จากข้อความนี้ ข้อใดถูกต้องที่สุด
- ก. ควรรับประทานแต่ไขมันปลาเพราะไม่ทำให้อ้วน
 - ข. ควรเลือกซื้อปลาตัวใหญ่เพื่อประโยชน์ต่อร่างกาย
 - ค. ควรรับประทานอาหารให้เหมาะสมตามหลักโภชนาการ
 - ง. ควรรับประทานอาหารที่ทำมาจากปลาทุกมื้อเพื่อคุณค่าทางอาหาร

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๖ - ๑๘

พราหมณ์ผู้หนึ่งมีภรรยาและลูกสาว ๓ คน เมื่อลูก ๆ มีคู่ครองแล้ว เขาได้เสียชีวิต และเกิดเป็นหงส์ทองคำที่ระลึกชาติได้ วันหนึ่งหงส์บินมาหา ภรรยาและลูก ๆ เห็นว่ามีชีวิตยากลำบากจึงบินเข้าไปหา ภายหลังจากได้ฟัง เรื่องราวที่ภรรยาและลูกเล่าให้ฟังแล้ว หงส์ได้สลัดขนทองคำให้แก่พวกนาง คนละหนึ่งเส้น หงส์ทำเช่นนี้ทุกครั้งที่มาหา ต่อมาภรรยาอยากร่ำรวยจึงจับ หงส์ถอนขนจนหมด แต่ขนทองคำกลับกลายเป็นขนหงส์ธรรมดา พวกนาง จึงจับหงส์ขังไว้เพื่อรอให้ขนหงส์งอกขึ้นใหม่ เมื่อขนหงส์ขึ้นดังเดิมสามารถ บินได้ จึงหนีไปและไม่มาหาภรรยาและลูก ๆ อีก ทำให้พวกนางมีชีวิตตกต่ำ ต้องรับจ้างผู้อื่นเช่นเดิม

๑๖. “พวกนางจึงจับหงส์ขังไว้เพื่อรอให้ชนหงส์ออกชั้นใหม่” แสดงให้เห็นว่าพวกนางมีลักษณะนิสัยอย่างไร

ก. คดโกง

ข. ไม่จริงใจ

ค. เห็นแก่ได้

ง. เอาเปรียบ

๑๗. “นางมีชีวิตกต่ำ” หมายถึงอะไร

ก. โชคร้าย

ข. การต่อสู้

ค. การดิ้นรน

ง. ความยากจน

๑๘. นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้เกี่ยวกับเรื่องอะไร

ก. โลกมากลางหาย

ข. ชื้อกินไม่หมดคดกินไม่นาน

ค. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว

ง. เสียน้อยเสียยากเสียมากเสียง่าย

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๙ - ๒๐

ชาวบ้านมีเฮ ! ศิลปินจากค่ายเพลงตั้งร่วมโครงการ “เลี้ยงนี้ ไม่เลี้ยงน้ำใจ ด้วยการให้โลหิต” ระหว่างวันที่ ๗ - ๙ เมษายน ศกนี้ เพื่อรณรงค์ให้ประชาชนได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการบริจาคโลหิต โดยจัดหาโลหิตบริจาคเพื่อสำรองโลหิตให้โรงพยาบาลมีไว้ใช้ในกรณีฉุกเฉินและรักษาผู้ป่วยได้อย่างทันท่วงที ในช่วงเทศกาลสงกรานต์จะเป็นวันเดินทางกลับบ้านของประชาชน ทำให้การจราจรคับคั่งส่งผลให้มีโอกาสเกิดอุบัติเหตุทางถนนสูงมาก การขอใช้โลหิตของโรงพยาบาลจึงเพิ่มขึ้นมาก และยังมีผู้ป่วยที่ต้องรักษาโรคต่าง ๆ อีกมากมายที่ไม่ได้หยุดป่วยในช่วงเวลาดังกล่าว ก็ยังคงต้องใช้โลหิตเช่นเดียวกัน

๑๙. เหตุใดจึงต้องมีการสำรองโลหิตไว้ใช้ในช่วงสงกรานต์

- ก. เพราะมีการจราจรคับคั่ง
- ข. เพราะเกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง
- ค. เพราะโรงพยาบาลต้องการเพิ่มจำนวนผู้บริจาคโลหิต
- ง. เพราะเป็นช่วงที่มีผู้ประสงค์ทำกุศลโดยการบริจาคโลหิต

๒๐. จากข่าวนี้นักเรียนจะมีส่วนร่วมในโครงการนี้อย่างไร

- ก. เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์บริจาคโลหิต
- ข. ร่วมเป็นอาสาสมัครเพื่อดูแลจราจรในพื้นที่
- ค. ดูแลเมื่อพบผู้ป่วยประสบอุบัติเหตุในโรงพยาบาล
- ง. ประสานงานกับโรงพยาบาลเพื่อหาผู้บริจาคโลหิต